

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Logodiți cu Hristos

În peisajul arid al Orientului Apropiat fântânile au fost mereu un loc privilegiat al întâlnirilor. Aceeași realitate se întâlnește și în Sfânta Scriptură, unde fântâna devine decorul a trei tipuri de întâlniri: între oameni și îngerul Domnului (Facere 16, 7-14), între clanuri sau culturi rivale (Facere 26, 15-32) și între bărbat și femeie, adesea ca preludiviu al logodnei (Facere 24; 29, 1-14; Ieșire 2, 15-22).

Observăm că întâlnirea Mântuitorului Iisus Hristos cu femeia samarineancă la fântâna lui Iacov înglobează toate cele trei tipologii. Astfel, aceasta este o epifanie în cadrul căreia Domnul se descoperă pe Sine acestei femei. Este, în același timp, și o confruntare a poporului iudeu cu cel samaritan. Și, în fine, este o întâlnire dintre un Bărbat și o femeie, „care conține toate elementele inițiale ale unei scene tipice de logodnă” (Adeline Fehribach, *The Women in the Life of the Bridegroom: A Feminist Historical-Literary Analysis of the Female Characters in the Fourth Gospel*, Colleagueville: MN, Liturgical Press, 1998, p. 50). Această ultimă idee, deși surprinzătoare poate, nu trebuie să ne mire, având în vedere faptul că Mântuitorul Iisus Hristos este descris ca un mire în mai multe locuri ale Noului Testament. De pildă, Sfântul Apostol Pavel scrie corintenilor: „V-am logodit unui singur Bărbat, ca să vă înfățișez lui Hristos fecioară neprihănită” (II Corinteni 11, 2). Desigur că aici nu este vorba despre o logodnă propriu-zisă între Domnul Hristos și femeia samarineancă. Scena trebuie interpretată pe fundalul bogatelor tradiții vechitamentare în cadrul cărora legătura de viață dintre Dumnezeu și poporul Său este asemuită cu legătura conjugală dintre soț și soție. Astfel, devine clar că samarineanca este un simbol al Bisericii neamurilor. Iată cum sunt prezentate aceste lucruri într-un imn al Sfântului Roman Melodul: „În credința femeii sfinte este zugrăvit în culori nepieritoare chipul Bisericii. Spunând că nu are bărbat deși avuse mai mulți, ea arată lepădarea Bisericii de dumnezeii pe care i-a părăsit când s-a unit, la ieșirea din apă, cu un singur Învățător. (...) Biserica, mireasa dintre

neamuri, a părăsit deci lucrurile acestea, grăbindu-se către fântâna Botezului, lepădându-se de faptele trecutului, precum femeia samarineancă” (*Condac despre femeia samarineancă*). Acest text liturgic ne lămurește și semnificația apei vii pe care o făgăduiește Domnul femeii, ca un fel de dar curățitor, în vederea nunții. Este vorba despre apa Botezului care a țâșnit din coasta Sa străpunsă. Căci logodna are loc pe Cruce, iar cununia se va consuma în Împărăția cea veșnică a lui Dumnezeu, la marele ospăț mesianic.

Așadar, femeia samarineancă simbolizează Biserica și, implicit, pe fiecare dintre noi. Trecutul ei era obscur; poporul din care se trăgea, modest; condiția socială, slabă; ideile ei religioase, un amestec de adevăr și fals. Părea să fie respinsă și de propriul neam, trebuind să vină să scoată apă de una singură. Cu toate acestea, Iisus o caută la fântână. El, Mirele divin, prin care a fost zidită lumea, îi cere de băut și și îi oferă în schimb darul apei vii, „ca s-o sfințească, curățind-o cu baia apei prin cuvânt, și ca s-o înfățișeze Siesi, Biserica slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și fără de prihană” (Efeseni 5, 26-27).

„Dacă ai cunoaște darul lui Dumnezeu!”... (Ioan 4, 10). Descoperirea acestui dar are loc tocmai acolo, pe marginea fântânii la care venim pentru a lua apă: *acolo Hristos vine în întâmpinarea fiecărei ființe omenești; El este cel dintâi care ne caută și El însuși este cel care cere de băut*. Lui Iisus îi e sete, iar cererea Lui vine din adâncurile lui Dumnezeu care ne dorește. Rugăciunea, fie că o știm sau nu, este întâlnirea dintre setea lui Dumnezeu și a noastră. *Lui Dumnezeu îi e sete să ne fie nouă sete de El*.

Experiența vieții creștine luminată de realitatea Mirelui Iisus este taina rugăciunii. Pătrunderea în marele mister al iubirii lui Hristos pentru Biserică, realizată prin primirea Sfintelor Taine, se intensifică prin *întâlnirea personală* cu Dumnezeu cel viu cunoscut ca rugăciune. Mirele Hristos nu vrea doar să-și curățească

Continuare în pagina 2

Pr. Adrian MURG

PREDICA

Apa cea vie este credința în Iisus Hristos și trăirea noastră întru El

Duminica a V-a după Paști – a samarineencei

„Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său; Și era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântână și era ca la al șaselea ceas. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie. Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai, și fântâna e adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui? Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși; Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești proroc. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuirea din iudei este. Dar vine ceasul și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își dorește. Duh este Dumnezeu și cei ce l se închină trebuie să i se închine în duh și în adevăr. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate. Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea? Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor: Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva aceasta este Hristosul? Și au ieșit din cetate și veneau către El. Între timp, ucenicii Lui îl rugau, zicând: Învățătorule, mănâncă. Iar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o știți. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva I-a adus cineva să mănânce? Iisus le-a zis: Măncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine și să săvârșesc lucrul Lui. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sunt albe pentru seceriș. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viață veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră. Căci în aceasta se adevărește cuvântul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvântul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate câte am făcut. Deci, după ce au venit la El, samarinenii îl rugau să rămână la ei. Și a rămas acolo două zile. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui, Iar femeii i-au zis: Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii.” (Ioan 4, 5-42)

Hristos a înviat!

Această duminică a cincea după Paști este duminica unei mari întâlniri, a singurei întâlniri de care are nevoie omul și fără de care viața nu-și găsește nici sensul și nici rostul: întâlnirea cu Domnul nostru Iisus Hristos. Noi suntem în biserică pentru că în parte ne-am întâlnit cu Hristos și pentru că dorim ca în cealaltă parte a vieții noastre și, mai ales în cea veșnică, să-L descoperim, să-L vedem și să rămânem cu El deplin.

În lumea aceasta sunt multe fântâni.

Și mulți oameni cred că în apa din ele își pot afla ostoirea setei. Una dintre ele este sănătatea. Însă degeaba avem sănătate, dacă ne ducem la iad. De multe ori Dumnezeu îngăduie să vină peste noi o boală pentru păcatele noastre, ca să ne mântuim și să ne întorcem către El. Deci să nu fugim neapărat la

Continuare în pagina 2

Pr. Ștefan NEGREANU

Din sumar

► Festivitatea de absolvire a celei de-a 25-a promoții la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad
pagina 3, Pr. Filip Albu

► Știri
pagina 4

Apa cea vie este credința în Iisus Hristos și trăirea noastră întru El

Urmare din pagina 1

fântâna sănătății, căci ea nu este totul. O altă fântână este cea a binelui din lumea aceasta, a celor folositoare traiului. Mulți se chinuie și se silesc să-și facă găleată și să scoată apă din această fântână. O a treia fântână este cea a plăcerilor din lumea acesta. Iar șirul poate continua. Însă fântâna lui Iacov, de fapt fântâna samarineancei, ne îndeamnă să nu mai căutăm izbânda noastră în fântânile sfărâmate și seci ale lumii acesteia, fie ele cu cea mai curată apă sau cu cele mai bune câștiguri și foloase materiale.

Să luăm aminte în continuare la femeia samarineancă. Când Mântuitorul îi spune: „Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici”, ea mărturisește că nu are bărbat, iar Hristos confirmă aceasta, căci zice: „Bine ai zis că nu ai bărbat. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus”. Trebuie să înțelegem că nimic din viața samarineancei și din întâlnirea ei cu Hristos nu ne este străin nouă, celor de astăzi. Acest număr cinci (bărbații pe care i-a avut) plus unu (bărbatul cu care stătea samarineanca) ne este semn și îndemn. Cinci înseamnă că femeia aceasta slujise fiecăruia dintre cele cinci simțuri în parte și plăcerilor care vin prin ele: gustul și lăcomia ce vine prin el, văzul și desfrânarea, auzul cu toate bârfele, etc. Mulți se silesc să scoată apă în această viață din fântâna simțurilor, însă nici această apă și nici apa din celelalte fântâni nu ostioiesc setea. Căci Mântuitorul spune: „cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac”, adică nu mai avem nevoie să căutăm altă apă, ci apa cea vie rămâne în noi și se face „izvor de apă curgătoare spre viață veșnică”, făcându-ne pe noi fântână. Apa aceasta vie este nădejdea și credința în Iisus Hristos, dragostea noastră pentru El și trăirea noastră întru El. Această apă trebuie să o căutăm. Dar a o agonisi și a ne adăpa din

ea nu este un lucru la îndemâna oricui. Ca să putem bea din această apă, trebuie să o iubim cu adevărat, pentru că Apa aceasta este o persoană, ea este Iisus Hristos. Dacă Îl iubim cu adevărat, ne vom adăpa din Apa-Hristos. Dar iubirea nu este cea pe care o strigă oamenii pe toate drumurile, ci ea există doar dacă este altoită întru smerenie. Altfel, ea nu este nici adevărată și nici lucrătoare, ci ajunge să fie chiar ucigătoare. Or, pentru ca să ne smerim și să iubim cu adevărat, este nevoie de o lucrare mare și grea, la care puțini se înhamă. De aceea puțini caută această apă și, dintre cei care caută această apă, puțini ajung să se îndestuleze din ea.

Duminica aceasta a samarinencii este în chip deosebit frumoasă. Iar frumusețea ei vine, în primul rând, de la Lumina lui Hristos, de la Apa cea vie care izvorăște din inima Lui și care ne adapă pe toți, dar și de la credința samarinencii, pentru că nu întâmplător Mântuitorul a așteptat-o la fântână, făcând dinaintea planul acestei întâlniri cu ea. Așa cum nu întâmplător Maica Domnului este Maica Domnului. Sectarii spun că a fost o femeie oarecare, batjocorind-o. Însă nu este o femeie oarecare, ci este Maica Domnului, așa cum pentru fiecare dintre noi tatăl și mama noastră nu sunt un bărbat sau o femeie oarecare, ci sunt tatăl și mama care ne-au adus în lumea aceasta. Așadar, cu atât mai mult este Maica Domnului. Iar în ceea ce o privește pe femeia samarineancă, această întâlnire a ei cu Mântuitorul nu este deloc o întâmplare. Ea a descoperit Fântâna-Hristos pentru că mai înainte de aceasta o descoperise Dumnezeu pe ea. Mântuitorul a așteptat-o, știind setea ei, pentru că setea femeii ajunsese până la El.

Hristos o știa pe această femeie, așa după cum îl știa dinaintea și pe Natanael Apostolul, căruia îi zice: „Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai

sub smochin” (Ioan 1, 48). Prin acest cuvânt, Hristos a atins, în adâncul inimii lui Natanael, o taină pe care numai el o știa și anume că, atunci când Irod trimisese să ucidă pe toți copiii „de doi ani și mai jos”, ca să-l prindă pe Mântuitorul, el a fost unul dintre acei prunci care urmau să fie uciși. Însă mama sa l-a ascuns sub smochinul din spatele casei; a făcut o groapă, l-a pus în ea și a acoperit groapa cu frunze de smochin, iar pruncul a scăpat. Mântuitorul cunoștea taina lui și când i-a spus-o, atunci Natanael a strigat: „Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu! Tu ești Împăratul lui Israel” (Ioan 1, 49). Iar aceasta pentru că s-a încredințat că Hristos este Dumnezeu, întrucât taina copilăriei lui nu putea să o știe decât Dumnezeu.

La fel este cucerită și femeia samarineancă de către Mântuitorul, care vine și o așteaptă, pentru că ea îl căutase. Cu ea se plinește cuvântul Mântuitorului: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide” (Mt 7, 7). Femeia samarineancă a căutat, a cerut, a așteptat și a primit. Este un cuvânt atât de frumos al Părintelui Arsenie Boca, care spune că: „Dumnezeu vine oriunde este chemat și Îl cheamă iubirea”. Pe Hristos l-a chemat iubirea acestei femei samarineance – Fotini pe numele ei – iubirea și dorul ei după Dumnezeu, așa cum o altă femeie, cea desfrânată, l-a chemat. Acea femeie, cu toată patima, căderea și starea ei atât de josnică, îl căuta pe Dumnezeu și, venind, a spălat cu lacrimi și a uns cu mir picioarele Mântuitorului și le-a șters cu părul capului ei. Iar Mântuitorul a spus: „Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit” (Lc 7, 47). Adică ea l-a iubit pe Dumnezeu, l-a căutat, l-a așteptat, l-a dorit în toată mizeria și căderea înfricoșătoare în care se afla, și, când a avut prilejul, a venit la El și l-a găsit. La fel este și cu femeia samarineancă. Ea vine la fântână, însetată de Dumnezeu, de apa

cea vie din care dacă bei nu vei mai înseta niciodată. Iar Dumnezeu știa de setea ei. De aceea, după ce o provoacă, îi cere imediat atât de tranșant: „Dă-Mi să beau”. Și ea îi spune: „Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă?” Și atunci El îi răspunde, însă, în fapt, răspunde căutării ei celei mai adânci: „Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie”.

Acum Mântuitorul pune degetul pe o rană din inima ei, de care numai ea știa și pe care nu o spusese niciunui dintre cei șase bărbați pe care îi avusese și niciunui dintre cei doi copii ai săi. Când Mântuitorul i-a zis aceste cuvinte de mai sus, atunci ea s-a cutremurat și a întrebat cu grabă: „Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână?” Și imediat a țintit: „Știm că va veni Mesia care se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate”. Și Mântuitorul i-a răspuns: „Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine”. Nu poate fi dialog mai înțelept și mai suitor către cer, decât cel care s-a încheat între Mântuitorul și această femeie. Deci, dacă noi vom fi vii în căutarea noastră, cu adevărat așteptându-L pe Dumnezeu, cu toate neputințele și cu toate căderile noastre, Dumnezeu nu ne va lăsa, ci va veni la noi și ne va ridica. Însă dacă, pe drumul acestei vieți, suntem sau ne vom face uitători de Dumnezeu și nepăsători față de Dânsul, ajungând să-L pomenim doar cu gura și formal, Dumnezeu nu va veni. Iar condiția ca să-L aflăm pe Hristos este să facem acești doi pași: ai iubirii și ai smereniei celei adevărate.

Să ne ajute Dumnezeu să urmăm acestei femei samarineance în căutarea ei cea sfântă, plină de dor și de dragoste, și așa aflându-L pe Hristos, Apa cea vie, să bem dintr-însa ca astfel să nu mai însetăm în veci. Amin!

Logodiți cu Hristos

Urmare din pagina 1

mireasa, apoi s-o hrănească, apoi să fie cu ea când vine cina de nuntă a Mielului; El vrea și să-i vorbească între patru ochi, departe de mulțime, la fântâna cu apă vie.

Căci dacă Iisus este într-adevăr Mirele divin, iar Biserica este Mireasa lui, atunci El stă la fântână din veșnicie, așteptând să-i înfățișăm rănilor propriilor păcate și să-i cerem darul Duhului Său. Făcând aceasta zi de zi în viața noastră, El ne va duce în țara numită „Cea cu bărbat” (Isaia 62, 4), unde morții vor învia și unde „nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită” (cf. Marcu 12, 25), „căci a venit nunta Mielului și mireasa Lui s-a pregătit” (Apocalipsa 19, 7). Din această perspectivă, viața creștină poate fi înțeleasă ca o neîncetată pregătire a logodnicei pentru întâlnirea cu Mirele în ziua nunții sale, când Îl vom privi pe Acela cu care am stat de vorbă la fântână, nu ca prin oglindă, în ghicitură, ci „față către față” (I Corinteni 13, 12).

Adevărata țintă este Însuși Dumnezeu

Ec cutremurător să citim în Evanghelie cum, chiar cei ce în numele Domnului au prorocit, au scos demoni, au făcut multe minuni, pot auzi cuvintele: „Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fărădelegea” (Matei 7, 23). E nevoie de a-L cunoaște pe Dumnezeu așa cum este El și cum ni Se arată, nu cum ni-L închipuim noi. Dar este la fel de important în această relație de iubire ca și noi să ne lăsăm cunoscuți de Mântuitorul. Nu că El n-ar cunoaște ceea ce facem, ce gândim sau ce este cu noi. Atunci când „mulți au crezut în numele Lui, văzând minunile pe care le făcea”, Domnul Însuși „nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți. Și pentru că nu avea nevoie să-I mărturisească cineva despre om, căci El Însuși cunoștea ce era în om” (Ioan 2, 23-25). Drept dovadă că mulți s-au făcut părtași la Răstignirea Sa, inclusiv unul dintre cei doisprezece ucenici. Dar una este ca cineva să cunoască ceva despre tine și alta este ca tu să te deschizi către Celălalt cu o mărturisire, arătându-te așa cum ești. În primul caz avem o informație, în al doilea avem de a face cu o relație. Or, exact acest aspect, al cultivării relației cu Dumnezeu, mi se pare că este tot mai neglijat în zilele noastre. Orice am lucra, mai ales în Biserică, dacă nu facem fiecare pas împreună cu Dumnezeu, pentru El și în numele Lui, atunci totul este în zadar. Căci totul începe, continuă și sfârșește (adică se înveșnicește) doar în Dumnezeu-Omul: „aceasta este viața veșnică: Să

Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (Ioan 17, 3). În Evanghelii vedem cum și cei drepti, curați la inimă, și cei ce trăiesc în păcat au aceeași șansă de a-L cunoaște pe Dumnezeu. Celor ce viețuiesc în curăție și cunosc Scripturile, model le este Natanael, cel căruia Filip îi spune: „Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și prorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vinoși vezi. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug. Natanael l-a zis: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin. Răspunsul-l-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea” (Ioan 1, 45-50). Iată cât de repede ajunge Natanael să (re)cunoască în Iisus „din Nazaret” nu doar un om, ci pe Însuși Fiul lui Dumnezeu.

Cazul samarinencii (Ioan 4, 5-42) este la antipod. Fiind o femeie ce trăise cu cinci bărbați și acum era la al șaselea, Mântuitorul o abordează cu totul diferit față de felul în care a procedat în cazul lui Natanael. El pornește de la un lucru obișnuit în sine - a cere apă -, dar neobișnuit și provocator în contextul în care trăiau atunci cele două popoare, iudeii și samarineni. Treptat, Mântuitorul conduce discuția până în punctul în care El recunoaște pe față că este Mesia Cel mult așteptat, iar ea se lasă biruită și se duce în cetatea Siharului să binevesteascăși altora cele întămplătoare. Fiind pătimasă, trăind în păcat și neavând o cunoștință deplină a credinței - „voi vă închinați căruia nu știți, noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuire din iudei este” (Ioan 4, 22) - a fost nevoie de un dialog mai elaborat, până să ajungă la a-L recunoaște pe Mesia în Iisus. Cel ce stătea în fața sa „ostenit de călătorie” (Ioan 4, 6).

Dincolo de diferențele amintite, chiar dacă se află la extreme, ambele cazuri au ceva în comun. Și Natanael, și samarineanca dau dovadă de onestitate și de receptivitate, de o deschidere nu lipsită de ispita prejudecății. Uimitor este modul în care aceștia doi reușesc să cunoască și să primească în inima lor, ca Mântuitor, într-un timp extrem de scurt, practic imediat, pe Iisus. N-a fost nevoie de felurite osteneți sau de ani de pocăință. Au dobândit mântuirea, precum și harisma propovăduirii. Faptul că ei au ajuns să cunoască pe Dumnezeu atât de repede reprezintă o încurajare pentru fiecare dintre noi, în orice stare sufletească am fi acum. Nu e un îndemn la a ne lenevi sau a renunța la rugăciune și asceză, căci acestea rămân partea noastră de lucrare în relația cu Hristos. E, însă, un îndemn de a nu rata adevărata țintă: pe Însuși Dumnezeu!

(doxologia.ro)

Festivitatea de absolvire a celei de-a 25-a promoții la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

Absolvenții celei de-a 25-a promoții a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad și-au încheiat parcursul studiilor universitare de licență, prin festivitatea emoționantă a îndătinatului curs festiv, desfășurat cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Arhiepiscop dr. Timotei Sevcicu în ziua de 16 mai 2019.

Deschiderea manifestărilor a început cu oficierea Sfintei Liturghii în capela facultății, soborul slujitor fiind format din preoții profesori ai Facultății, iar răspunsurile liturgice au fost date de către absolvenți.

Programul a continuat în Aula Magna, în prezența invitaților, a absolvenților, studenților facultății, precum și a unei asistențe formate din părinți, prieteni și apropiați ai absolvenților.

În prezidiul manifestării s-au aflat: Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei, Arhiepiscop al Aradului, profesor univ. dr. Ramona Lile, Rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, părintele profesor univ. dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad, părintele conferențiar univ. dr. Caius Cuțaru, Directorul Departamentului de Discipline Teologice al Facultății arădene, precum și părintele profesor Codin Șimonca, din partea Seminarului Teologic Ortodox din Arad.

Festivitatea a debutat prin cuvântul de deschidere al decanului, pr. prof. dr. Cristinel Ioja, care a salutat prezidiul și audiența, mulțumindu-le pentru prezența lor, care onorează această instituție academică. În cuvântul său, părintele decan a evidențiat implicarea cadrelor didactice ale acestei Facultăți în actul didactic și de cercetare, prin care au căutat să așeze în mintea și inima absolvenților cunoștințe și formare duhovnicească, tocmai pentru ca aceștia să-și poată împlini misiunea pastorală care-i așteaptă.

Totodată, acesta a mulțumit ÎPS Arhiepiscop Timotei pentru călăuzirea părintească, cât și absolvenților și părinților acestora pentru că au ales această instituție academică venerabilă, care oferă, alături de programul de licență *Teologie Ortodoxă Pastorală*, două programe de master și doctorat. În continuare, precucernicia sa a arătat că „timpul petrecut în cei patru ani de studiu reprezintă un timp câștigat întru dobândirea forțelor necesare pentru a răzbate în viitor, iar aceasta reprezintă, pe mai departe, o pecete care nu se va șterge niciodată și prin care vă veți certifica calitatea teologică.”

Cursul festiv a fost susținut de părintele profesor dr. Ioan Tulcan, îndrumătorul de an al absolvenților, tematica aleasă fiind circumscrisă anului omagial din Patriarhia Română de-

dicat satului românesc. Sfinția sa a reliefat șapte elemente definitorii ale satului românesc de odinioară, corelând-le câtorva coordonate teologice misionare și pastorale prin care slujirea preoțească este chemată să dea mărturie în lumea de astăzi, una plină de provocări și căutări.

Rectorul Universității arădene, profesor universitar Ramona Lile, i-a felicitat pe absolvenți și pe părinții acestora pentru faptul că au ales să urmeze cursurile acestei Facultăți, transmitându-le urări de împliniri frumoase și multe bucurii în viață.

Părintele profesor Codin Șimonca a adus salutul din partea Seminarului Teologic arădean, exprimând părtașia la bucuria acestui eveniment, deoarece mare parte din cei care absolvă astăzi au fost, mai înainte, absolvenți ai Seminarului arădean.

Directorul Departamentului, părintele Caius Cuțaru a dat citire catalogului cu cei 29 de absolvenți ai acestei promoții, fiecare dintre aceștia primind

câte un trandafir și o diplomă de onoare.

Din partea absolvenților a vorbit studentul Ștefan Muț, arătând în cuvântul său că „această zi este un paști, adică o trecere de la o stare la alta, una mai înaltă, atât în cunoștință, cât și în trăire. De aceea noi putem resimți și mai viu cuvintele auzite în biserică la Paști: *Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim în ea!* ... Mulțumim lui Dumnezeu care ne-a îndrumat pașii spre cercetarea teologică în această școală. Asociem mulțumiri părinților și bunicii noastre care ne-au susținut în devenirea noastră de până aici. De asemenea, se cuvine a aduce cuvânt de grațitudine adresat ÎPS Arhiepiscop Timotei, doamnei Rector și cadrelor didactice pentru întreg suportul științific și spiritual”.

A urmat momentul festiv al predării cheii simbolice a Facultății din partea reprezentantului absolvenților către colegii lor mai mici, din anul III.

Studentul Alexandru Tița,

din anul III, i-a felicitat pe absolvenți, urându-le bun spor în tot ceea ce va urma în viața lor, cu însoțirea Duhului Sfânt, ca unora ce au fost resimțiți ca părinți, frați și apropiați.

Festivitatea s-a încheiat prin cuvântul de binecuvântare și felicitare a absolvenților, adresat de către Chiriarhul locului, ÎPS Arhiepiscop Timotei, care a arătat că istoria acestei instituții academice evocă lucrarea însemnată a ostenitorilor acesteia întru făurirea unității naționale, ceea ce ia conferit și atunci și acum o aură specifică. În finalul alocuțiunii Sale, Înaltpreasfinția Sa i-a felicitat pe absolvenți și pe dascălii lor pentru osteneala depusă, înălțând o rugă către Preamiostivului Dumnezeu ca să Le binecuvânteze pașii cu cât mai multe realizări frumoase în ogorul Bisericii.

Armoniile cântului de „La mulți ani!” și a intonării imnului arhieresc, însoțite de aplauzele audienței, au încheiat festivitatea.

Pr. Filip ALBU

Monahul trăiește în singurătate și aceasta nu este o povară pentru cel care are experiența comuniunii cu Dumnezeu, care îi și poartă de grijă și care îi este mai aproape decât orice prieten.

Pentru pustnici, siguritatea este locul liniștit, netulburat de nimeni, este locul unde Dumnezeu se descoperă și face cunoscute lucruri nebănuite. Pustia este locul lepădării de lume, de prieteni, de rude. Renunțarea la lume, depărtarea de lucrurile ei, de păcatele ei, este o condiție pentru a pași pe calea către Dumnezeu. A renunța la lume înseamnă a te elibera de patimi și de „dorința trupului”, adică de tot ce e trupesc și material care pun piedici în calea vieții spirituale. Iubirea lumii este incompatibilă cu iubirea de Dumnezeu. Adorarea maximă a lui Dumnezeu este alipirea întru totul a inimii de Dumnezeu. A fugi de lume înseamnă a dori să eviți motivele întâlnirii cu patimile, cu păcatele și cu gândurile păcătoase. Ascetul dorește ca nimeni să nu-i abată atenția de la Dumnezeu. Sfântul Isaac Sirul rostește pentru aceasta următoarele cuvinte: „O, cât de rea este privirea și vorbirea pentru cei ce petrec în liniște!... Că precum asprimea grindinei, căzând pe neașteptate pe vârful plantelor, le usucă și le pierde, așa și întâlnirile cu oamenii, chiar dacă ar fi foarte scurte și ar părea folositoare, usucă florile virtuților care au înflorit de curând din însoțirea

A fi monah, a fi ascet (I)

cu liniștea și care îmbracă cu simplitate și cu frăgezime pomul sufletului, sădit lângă izvoarele de ape ale pocăinței. Și precum asprimea brumei, căzând peste plantele de curând odrăslite le arde, așa arde și întâlnirea cu oamenii rădăcina minții, din care a început să răsară verdeța virtuților. Și dacă convorbirea cu cei ce într-o privință se înfrânează, în alta mai săvârșesc mici greșeli, obișnuiește să vatăme sufletul, cu cât mai mult, convorbirea cu cei proști și fără de minte, ca să nu zic lumești și privirea lor?”

Arsenie cel Mare, care a fost un mare ascet, a ținut o poruncă încredințată lui de Dumnezeu: „Arsenie, fugi de oameni și te vei mântui!”. Odată apropiindu-se un vizitator, Arsenie a fugit de el. „Stai lângă mine părinte!” a zis călugărul, „că pentru Dumnezeu alerg după tine.” Iar Arsenie i-a răspuns: „Și eu pentru Dumnezeu, fug de tine.” Într-una din zile Avva Arsenie este întrebat de Avva Macarie despre motivul pentru care fuge de lume, Arsenie îi răspunde: „Dumnezeu știe că vă iubesc pe voi, dar nu pot să fiu și cu Dumnezeu și cu oamenii.”

Această atitudine șocantă pentru mulți a fost practicată de mulți asceți și părinți ai Bisericii, pentru a dobândi curăția inimii.

Dintr-o inimă curățită se naște iubirea față de aproapele, astfel Sfântul Isaac Sirul spunea: „Veselește-te cu cei ce se veselesc și plângi cu cei ce plâng. Căci acesta este semnul curăției. Fii bolnav cu cei bolnavi. Plângi cu cei păcătoși. Bucură-te cu cei ce se pocăiesc. Fii prieten cu toți oamenii, dar fii singur în cugetul tău. Fii părtaș la pătimirea tuturor, dar cu trupul tău fii departe de toate. Nu muștra pe cineva și nu osândi nici chiar pe cei foarte răi în viețuirea lor. Întinde haina ta peste cel ce a greșit și acoperă-l. Și dacă nu poți lua asupra ta greșelile lui și nu poți primi și certarea și rușinea în locul lui, rabdă-l măcar și nu-l rușina... Cunoaște, frate, că pentru aceasta trebuie să rămânem în chilia noastră, ca să nu cunoaștem faptele cele rele ale oamenilor și atunci vom avea pe toți ca sfinți și buni în curăția cugetării noastre.”

Singura cale de a urca la Dumnezeu cunoscută de Sfântul Isaac Sirul din experiență este viața monahală și pustnicească. De aceea recomandările sale, sunt dedicate în special călugărilor, dar sunt în general valabile tuturor.

Calea către Dumnezeu se face prin post, rugăciune și prin alte mijloace: „Calea sfântă a lui Dumnezeu și temelie a toată virtutea sunt pos-

tul, privegherea și trezvia întru slujirea (liturghia) lui Dumnezeu, întru răstignirea trupului toată ziua și toată noaptea, care e potrivnică dulceații somnului. Postul e apărătorul a toată virtutea și începutul nevoiței. El e cununa celor ce se înfrânează și frumusețea fecioriei și a sfințeniei, e strălucirea neprihănirii și începutul căii viețuirii creștine, e marea rugăciunii și izvorul neprihănirii și al cumințeniei, e învățătorul liniștii și înainte mergătorul tuturor faptelor bune” spunea Sfântul Isaac Sirul.

Viața creștină ascetică are și aspecte negative deoarece nevoitorul are încercări și suferințe. Așadar viața creștină nu este ușoară, este plină de dificultăți, are numeroase ispite și uneori creștinul autentic are sentimental părăsirii de către Dumnezeu, care este cea mai adâncă suferință cea mai grea încercare și de aceea unii creștini neînvațați zic: „Nu există nimic!” Ispita este un chin, o probă, o încercare. Iar Dumnezeu nu dă un dar mare, fără o mare încercare. În Sfânta Scriptura observăm că Dumnezeu îl ispitește pe Avraam pentru a-i încerca credința, Dumnezeu îl încercă pe poporul ales, în „cuptorul nenorocirii”, El încercă „inimile și rărunchiile” tuturor oamenilor, Dumnezeu „cercetează toate cămările trupului.”

(va urma)

prof. Amalia STANA

ȘTIRI

Parastas pentru Elena Ghiba Birta oficiat de către IPS Părinte Timotei

Luni, 20 mai 2019, în Cimitirul Eternitatea din Arad, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a săvârșit Slujba Parastasului la mormântul Elenei Ghiba Birta (1801-1864), marea patroană a învățământului arădean. Din sobor au făcut parte Părintele Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și Pr. Pompiliu Gavra, Directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, răspunsurile liturgice fiind oferite de un grup de elevi seminariști.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a rostit un cuvânt de comemorare în care a evocat rolul deosebit pe care l-a avut Elena Ghiba Birta în viața tinerilor studioși, fiind supranumită protectoare de seamă a învățământului românesc din zona de vest a țării.

La slujba de pomenire au luat parte domnul senator Mihai Fifor, doamna Anca Stoescu, inspector școlar general în cadrul IȘJ Arad, doamna Prof. Eugenia Groșan, Directorul Colegiului Național „Elena Ghiba Birta” din Arad, cadrele didactice, absolvenți și elevi ai colegiului ce-i poartă numele celei pomenite.

Evenimentul se încadrează în programul organizat de Colegiul Național „Elena Ghiba Birta” cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înființare.

Câștigătorii Concursului național catehetic „Hristos: sufletul satului meu” din Arhiepiscopia Aradului, au fost premiați de Patriarhul României

La Altarul de vară, Patriarhul României a premiat câștigătorii Concursului național catehetic „Hristos: sufletul satului meu” și ai Concursului național de folclor „Tradiție și spiritualitate în satul românesc”. Tinerii misionari câștigători din fiecare eparhie, însoțiți de cei care i-au îndrumat, au fost premiați de Preafericirea Sa cu diplome, medalia omagială și premii în bani.

Concursul național de folclor „Tradiție și spiritualitate în satul românesc” și Concursul național catehetic „Hristos: sufletul satului meu” au fost organizate de

Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române și Biroul de catehizare a tineretului din cadrul acestui sector, în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale cu prilejul Anului omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari). Concursurile s-au adresat școlărilor, liceenilor, elevilor seminariilor și liceelor teologice ortodoxe din cadrul Patriarhiei Române, iar lucrările înscrise în etapa națională vor intra într-un proces de selecție pentru publicare într-un volum.

Concursul Național catehetic „Hristos: sufletul satului meu” s-a desfășurat și în acest an în eparhia Aradului, cu purtarea de grijă și binecuvântarea ÎPS Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului.

Din partea Arhiepiscopiei Aradului au fost prezenți la Festivitatea de premiere Părintele Florin-Ioan Avram, din Parohia Prunișor, Protopopiatul Sebiș însoțit de unul dintre tinerii Grupului catehetic al Parohiei Prunișor, câștigători ai locului I la nivel eparhial.

Prezență arhierescă la hramul bisericii din Zădăreni

Credincioșii Parohiei Ortodoxe Zădăreni din Protopopiatul Arad și-au prăznuit duminică, 19 Mai 2019, ocrotitorii spirituali, pe Sfinții Mari Împărați și întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa, Elena. Cu acest binecuvântat prilej, în după-amiaza zilei, aceștia au avut deosebita bucurie de a-l avea în mijlocul lor pe Întâistătătorul Eparhiei arădene, pe Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei. Ierarhul a fost întâmpinat în fața bisericii de un sobor format din preoții aparținători Cercului pastoral-misionar nr. 5 Vinga în frunte cu Protos. Dr. Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului, precum și de oficialități centrale și locale.

Ierarhul a săvârșit slujba Vecerniei, înconjurat de soborul preoților, alăturându-se acestora și părintele Arhid. dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial. La finalul Vecerniei s-a săvârșit și slujba de sfințire a icoanei-mosaic a hramului montată pe frontispiciul bisericii, donată de S.C. Halaț SRL, Zădăreni

În semn de apreciere a osteneții depuse, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a oferit preacucernicului părinte paroh Sorin Higioșan distincția de iconom.

Chiriarhul arădean a rostit un cuvânt de învățătură în legătură cu ocrotitorii bisericii parohiale, Sfinții Mari Împărați și întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa, Elena. De asemenea, Ierarhul a apreciat Icoanele Sfinților Împărați, drept o donație frumoasă pentru parohie de hramul ei, ca îndemn pentru urmarea virtuților lor oglindite în faptele pe principalele planuri ale vieții bisericești, cu precădere privind lucrarea samariteană.

A urmat apoi cuvântul părintelui paroh, care a mulțumit Chiriarhului pentru purtarea de grijă și dragostea

părintească pe care a arătat-o de-a lungul anilor față de credincioșii acestei parohii, oferindu-i din partea acestora, în semn de apreciere, o icoană cu Sfinții Împărați Constantin și Elena și un buchet de flori.

De asemenea, preotul paroh a mulțumit oficialităților, invitaților și tuturor credincioșilor prezenți pentru dragostea, jertfelnicia și pentru ostenețile depuse de-a lungul timpului.

Sărbătoarea hramului s-a încheiat printr-un spectacol folcloric oferit de ansamblul de dansuri populare din localitate.

Liturgie Arhierescă și parastas în Parohia Arad-Micalaca Veche II

În Duminica a VI-a după Paști (a Vindecării slăbănogului de la Vitezda), Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturgie Arhierescă în biserica cu hramul „Nașterea Domnului”, a Parohiei Arad-Micalaca Veche II, înconjurat de soborul slujitorilor acestei parohii, din care a făcut parte și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și în prezența unui număr mare de credincioși.

Cuvântul de învățătură rostit de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a fost pus sub titlul „Ridicare din cădere” (cf. citirilor scripturistice: Faptele Apostolilor 9; Ioan 5), în care face o paralelă între cele două vindecări ale unor slăbănogi, cel de la Capernaum (Mc. 2) și cel de la Vitezda, din pericopa zilei, cu particularitățile fiecăreia, adâncind pe cea a voinței de însănătoșire care se leagă firesc de realitatea învierii credinciosului cu Învierea Domnului Însuși. Căderea omenească începând cu cea a Protopărinților cere ridicare cum și imnografia zilei arată, prin moartea a ceea ce este rău la învierea spre bine în veșnicie.

La finalul Sfintei Liturghii a fost săvârșită Slujba Parastasului la un an de la trecerea la cele veșnice a Părintelui Iacob Bupte, fost vicar administrativ al Arhiepiscopiei Aradului. În cuvântul rostit cu acest prilej, Chiriarhul nostru, în legătură cu pericopa zilei, a făcut o o exemplificare a faptului prin cel a cărui pomenire s-a făcut, preotul Iacob Bupte, care este și ctitorul bisericii parohiale și a fost unul dintre slujitorii de seamă ai Eparhiei Aradului.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corul Mixt „Nașterea Domnului” al Parohiei Micalaca Veche II, dirijat de Ovidiu Căpitan.

În numele preoților și credincioșilor parohiei, părintele paroh Mircea Bupte i-a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru prezența și slujirea în mijlocul acestei comunități parohiale.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.